

виконавського апарату та емоційної сфери – довготривалий процес, який реалізується протягом усього періоду навчання гри на саксофоні і здійснюється у взаємодії освітніх, розвивальних, організаційних та аксіологічних функцій.

Література

1. Апатський В. М. Теоретичні основи гри на духових інструментах: автореф. дис. ... д-ра мистецтвознав.: спец. 17.00.02 / Апатський Володимир Миколайович. – К., 1993. – 45 с.
2. Василевич Ю. В., Мельник О. Ю. Музичний інструмент саксофон // Програма для музичної школи (музичного відділення початкового спеціалізованого мистецького навчального закладу): – Вінниця: Нова Книга, 2005. – 40с.
3. Жайворонок Н. Б. Специфіка музичного виконавства // Художня освіта і суспільство ХХІ століття: духовні, культурологічні, мистецькі виміри: Зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф., Київ, 22-23 жовтня 2004 року. – К., 2004. – С. 188-189.
4. Іванов В. Основи індивідуальної техніки саксофоніста. М.: Музика, 1993. – 55 с.
5. Кириленко Т. С. Психологія: емоційна сфера особистості: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – К.: Либідь, 2007. – 256 с.
6. Котова Л. М. Емоційна стійкість як засіб формування інструментально-виконавської надійності у студентів музично-педагогічних факультетів: дис. ... канд. пед. наук. – Мелітополь, 2000. – 260 с.
7. Москаленко В. Творческий аспект музыкальной интерпретации. – К., 1994. – 157 с.
8. Палаженко О. П. Методичні основи формування музично-виконавських умінь учнів-духовиків в умовах позашкільної спеціалізованої освіти / О. П. Палаженко // Науковий вісник НМАУ імені П. І. Чайковського. – К., 2013. – Вип. 100. – С. 137 – 145.

УДК 378.041

Головко Н. І.

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
golovkonata@ukr.net

Бахмач Л. А.

кандидат педагогічних наук
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка
golovkonata@ukr.net

САМООСВІТА ЯК ЧИННИК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА

На сьогодні актуальним є підвищення рівня професійної компетентності викладача, здатного творчо мислити, моделювати освітній процес, бути

генератором та реалізатором новітніх ідей, впроваджувати сучасні технології під час викладання. Це суттєво підвищує вимоги до якості підготовки фахівця та подальшого вдосконалення його професійної компетентності, які полягають у постійному поповненні та поновленні знань, високий рівень професіоналізму.

Компетентність пов'язується не тільки з рівнем освіченості викладача, а й також розглядається як складна система, що включає знання, уміння, навички та професійно-важливі якості. Поняття «компетентність» розкриває якісно нові перспективи результатів освітньої діяльності.

У «Словнику української мови» поняття «компетентний» пояснюється як:

«такий який має достатні знання в якій-небудь галузі; який з чим-небудь добре обізнаний; тямущий, ґрунтується на знанні; кваліфікований» [4, с. 250].

Н. Є. Мойсеюк тлумачить «компетентність» як «властивість особистості, що необхідна для якісної продуктивної діяльності в певній сфері» [2, с. 132]. Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева визначають «компетентність» як складову педагогічної майстерності зміст якої складають глибокі професійні знання, вміння та навички на всіх рівнях (методичному, теоретичному, технічному), знання психології та педагогіки, досконала методика здійснення навчально-виховних заходів тощо [1].

Таким чином, поняття «професійна компетентність» науковці розглядають як володіння педагогом необхідною сумою знань, умінь та навичок, що визначають сформованість його педагогічної діяльності, педагогічного спілкування та особистості викладача як носія певних цінностей, ідеалів та педагогічної свідомості.

І. О. Зязюн розглядає поняття фахової компетентності педагога у структурі педагогічної майстерності та визначає такі її складові: професійні знання; педагогічна спрямованість особистості вчителя на систему цінностей,

набутих у процесі життєдіяльності людини; здібності до педагогічної діяльності (комунікативні, перцептивні, динамічні, емоційні, креативні, оптимістичне прогнозування); педагогічна техніка, необхідна для виконання професійних функцій, а саме: уміння володіти собою, керувати своїм емоційним станом, уміння співпрацювати [3].

І якщо з тлумаченням поняття «професійна компетентність педагога» науковці здебільшого визначились та дійшли згоди, то до єдиного підходу щодо виділення структурних компонентів професійної компетентності в цілому, і педагогів зокрема, та їх змісту в науковців немає.

На нашу думку, однією зі складових компетентності викладача є його самоосвіта, яка є невід'ємною частиною систематичного навчання та сприяє поглибленню, розширенню і більш міцному засвоєнню знань.

У «Словнику української мови», самоосвіта трактується як «здобуття знань самостійним навчанням поза навчальним закладом, переважно без допомоги вчителя» [4, с. 41].

Самоосвіта є умовою розвитку, самоствердження та самореалізації особистості і складовою навчання її протягом життя. Самоосвіта викладача, спрямована на вдосконалення психолого-педагогічної, методичної підготовки.

Це безперервний процес саморозвитку та самовдосконалення, постійна кропітка робота над собою. Самоосвіта є одним із найважливіших способів підготовки викладача до професійної діяльності.

Проблема самоосвіти викладача зорієнтована на професійний саморозвиток, який спрямований на становлення, інтеграцію та реалізацію у педагогічній діяльності професійно значущих особистісних рис та здібностей, професійних знань і вмінь. Активізація професійного саморозвитку є важливою умовою успішності освітнього процесу, оскільки суттєво впливає на підвищення рівня пізнавальної активності студента.

Тому можна зробити висновки, самоосвіта викладача є основною формою підвищення педагогічної компетентності, яка полягає в засвоєнні, оновленні, поширенні й поглибленні знань, узагальненні досвіду шляхом цілеспрямованої, системної самоосвітньої роботи, спрямованої на саморозвиток та самовдосконалення особистості.

Література

1. Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. Педагогічна майстерність викладача. Навчальний посібник / Л. Г. Кайдалова, Н. Б. Щокіна, Т. Ю. Вахрушева. Харків: Вид-во НФаУ, 2009. 140 с.
2. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка: навч. посіб. / Н. Є. Мойсеюк. Київ, 2007. 608 с.
3. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн, Л. В. Крамущенко, І. Ф. Кривонос та ін. Київ: Вища шк., 1997. 349 с.
4. Словник української мови: в 11 тт. / АН УРСР. Інститут мовознавства; за ред. І. К. Білодіда. К.: Наукова думка, 1970-1980. Т. 4, С. 250. Там же, Т. 9. , С. 41.

УДК 370.1:378.011.3-051:91

Гончарук В. В.
викладач кафедри хімії,
екології та методики їх навчання
Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини
Тесленко А. О.
студентка факультету
інженерно-педагогічної освіти
Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини
goncharuk424@ukr.net

ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ – ВАЖЛИВЕ ЗАВДАННЯ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ

Постановка проблеми та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Життя людини тісно пов'язане з природою, яка завжди була для неї джерелом матеріальних і духовних сил. Але сьогодні